

Bezoeking

Bezoeking

Wie kent de wilde vreugde niet
bij het verlaten van het ziekenhuis
als het bezoekuur is verstreken
Haast dansend gaat men over straat
om alvorens men de hoek omslaat
nog één keer achterom te zwaaien
naar het raam op de tiende etage
waarachter wie men heeft verraden
wanhopig een hand opsteekt

Jules Deelder
Vrijwel alle gedichten (2004)

“Niemand heeft het eeuwige leven, hoewel ik er in mijn geval aan twijfel,” zei Deelder eens. Op 19 december 2019, vroeg in de ochtend, liet hij zijn twijfel varen, in een bed in het Erasmusziekenhuis waarin hij pas de avond daarvoor was terechtgekomen. Veel bezoek kan hij niet hebben gehad.

In streken met een lager, of oneerlijker verdeeld, bruto nationaal product komt met de zieke direct een hele familie mee naar het ziekenhuis, die daar voor permanente gezelligheid zorgt en naast het bed een potje kookt. Wij liggen de hele dag volledig verzorgd in ons eentje ziek te zijn, of op een zaal met zieke vreemden, tot het bezoekuur aanbreekt. Dan komt onze lieve zus of vriend binnen met aarzelende tred en een bosje bloemen dat er niet in zal slagen de ruimte op te vrolijken. We weten niet wat we moeten zeggen op de vraag hoe het gaat, en verder weten we ook niets te zeggen. Wat valt er te zeggen?

Dit weten we wel: hoeveel kopzorgen ons bezoek ook heeft, aan ons bed gezeten zal het worden overmand door euforie, beschaamd onderdrukt tot ze straks op straat kan losbarsten. Ons verblijf in het ziekenhuis slaagt erin zowel het bezoek als onszelf voorlopig van elkaar en het dagelijkse leven te vervreemden. Voor ons is niets nog van enig belang behalve dat we ziek zijn, voor het bezoek is even niets van groter belang dan dat het tenminste niet ziek is.

Aan die bewustzijnsvernauwing zal eerdergenoemde familie allicht minder toekomen. Ze heeft immers een deel van de zorg voor de zieke op zich genomen. En de zieke zelf zal mogelijk eveneens te veel afleiding hebben om in hypochondrie te vervallen. Bij ons gaan inmiddels ook stemmen op om bezoekende mantelzorgers praktische taken te geven. Dat klinkt als een uitstekend plan. Want in de huidige praktijk kunnen we ons verblijf in het ziekenhuis maar beter zo kort mogelijk houden. Dat had Deelder goed begrepen.

David van den Akker